

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **JUDr. P. P., Ph. D.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Ostravě**, se sídlem Havlíčkovo nábřeží 34, Ostrava, proti nečinnosti žalovaného, v řízení o návrhu Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 11. 2019 na přikázání věci jinému soudu

t a k t o :

- I. V řízení **se pokračuje**.
- II. Soudci specializovaného úseku správního soudnictví Krajského soudu v Ostravě **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 22 A 84/2019.
- III. Věc vedená u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 84/2019 **se nepříkazuje** jinému soudu.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce podal u Krajského soudu v Ostravě žalobu proti nečinnosti žalovaného, která spočívala v tom, že žalovaný nerozhodl o části žalobcovy žádosti o informace. Požadované informace se týkaly rozhodnutí, která během svého působení na krajském soudě vydal soudce JUDr. Walder a v nichž byl účastníkem či zástupcem účastníků JUDr. Petr Hampel, Ph. D. Krajský soud v Ostravě bezprostředně po podání žaloby navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby věc přikázal jinému krajskému soudu podle § 9 odst. 1 s. ř. s. Žalovaným je totiž Krajský soud v Ostravě, což může založit důvodné pochybnosti o nepodjatosti všech soudců tohoto soudu.

[2] NSS řízení o návrhu na přikázání věci jinému soudu přerušil usnesením ze dne 14. 11. 2019 podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., protože rozšířenému senátu byly předloženy otázky, které úzce souvisely s předmětem tohoto řízení. Rozšířený senát v řízení vedeném pod sp. zn. Nad 8/2019 řešil, zda je třeba bez dalších úvah vyloučit z projednávání a rozhodování věci všechny soudce specializovaných senátů, pokud je žalovaným správním orgánem soud, u něhož soudci působí, anebo funkcionář tohoto soudu. Dále se zabýval také tím, zda je zapotřebí při rozhodování o návrhu na přikázání věci jinému soudu rozhodnout o vyloučení těchto soudců samostatným výrokem. V usnesení ze dne 26. 3. 2020, čj. Nad 8/2019-65, rozšířený senát zodpověděl předložené otázky, a korigoval tak dosavadní judikaturu, z níž ve svém návrhu vycházel i krajský soud. NSS proto rozhodl o tom, že se v řízení o návrhu krajského soudu pokračuje (výrok I).

[3] Z usnesení rozšířeného senátu vyplynulo, že k otázce vyloučení soudců z důvodů tzv. systémové podjatosti nelze přistupovat zcela mechanicky, jak to mnohdy činila dosavadní judikatura. Podle rozšířeného senátu musejí být pečlivě posouzeny všechny podstatné okolnosti případu, než NSS rozhodne o vyloučení všech soudců krajského soudu proto, že je tento soud žalovaným správním orgánem. Skutečnost, že žalovaným je funkcionář krajského soudu či samotný soud, pouze naznačuje, že je zde riziko systémové podjatosti soudců tohoto soudu. Z rizika však nelze automaticky a paušálně vyvozovat, že jsou soudci tohoto soudu systémově podjatí a že je nezbytné uplatnit delegaci nutnou podle § 9 odst. 1 s. ř. s.

[4] Podle rozšířeného senátu k vyloučení všech soudců krajského soudu nestačí, že žalovaným správním orgánem je krajský soud, u něhož soudci působí. K této skutečnosti totiž musejí přistoupit další okolnosti, které vyvolávají oprávněné (myslitelné) pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního soudu na základě samotné povahy projednávané věci či z jiných vážných důvodů (§ 9 odst. 1, 3 ve spojení s § 8 s. ř. s.; srov. bod 54 citovaného usnesení). Takovými okolnostmi může být třeba to, že projednávaná věc bude mít objektivně významný dopad na soud jako celek (například platební výměr na odvod za porušení rozpočtové kázně vyměřený soudem, zákonnost jmenování předsedy soudu, stavební povolení na přístavbu, která zlepší komfort práce soudců, apod.; srov. bod 47 citovaného usnesení).

[5] Rozšířený senát dále poukázal na to, že případy tzv. systémové podjatosti představují výjimku z pravidla, podle něhož nesmí být vyloučení soudců krajského soudu (§ 8 s. ř. s.) posuzováno jako předběžná otázka v rámci řízení o přikázání věci. Otázka podjatosti, či nepodjatosti, všech soudců krajského soudu vyplývá totiž v takovém případě ze samotné povahy projednávané věci. NSS se proto v těchto situacích musí vypořádat samostatným výrokem usnesení s otázkou podjatosti soudců krajského soudu a dalším výrokem musí rozhodnout o návrhu na přikázání věci jinému soudu (§ 9 odst. 1 s. ř. s.; srov. bod 55 citovaného usnesení).

[6] NSS při posuzování návrhu Krajského soudu v Ostravě vycházel z výše uvedených závěrů usnesení rozšířeného senátu.

[7] V této věci jde o žalobu ve věci vedené pod sp. zn. 22 A 84/2019, kterou podal žalobce proti nečinnosti krajského soudu při vyřizování části žalobcovy žádosti o informace. Požadované informace se týkaly rozhodovací činnosti jednoho ze soudců Krajského soudu v Ostravě. Netýkaly se tedy všech soudců ani soudcových osobních záležitostí, které by snad mohly mít dopady na osobní vztahy na pracovišti. Nic rovněž nenasvědčuje tomu, že by pro žalovaný krajský soud (resp. soudního funkcionáře odpovědného za vyřizování žádostí o informace) představovalo posuzování žalobcovy žádosti něco jiného (například osobnějšího) než běžnou součást této agendy. Rozhodování o žalobcově žalobě proti nečinnosti tak nemůže mít objektivně významný dopad na soud jako celek ani nevyvolává nebezpečí subjektivního vztahu všech soudců k věci. Pouze na základě těchto skutečností totiž není důvod obávat se, že by u rozhodujících soudců měla převážít loajalita k soudu nad jejich nestranností (srov. bod 47 citovaného usnesení).

[8] Žádné jiné skutečnosti, které by vyvolávaly oprávněné pochybnosti o nepodjatosti všech soudců správního úseku krajského soudu, nevyvstaly, a proto NSS nevyločil soudce krajského soudu z rozhodování. Není tedy ani důvod k přikázání věci jinému soudu.

[9] NSS proto výrokem II rozhodl o tom, že soudci specializovaného úseku správního soudnictví Krajského soudu v Ostravě nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 22 A 84/2019. Výrokem III pak rozhodl, že se věc vedená u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 84/2019 nepřikazuje jinému soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu